

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА  
РЕПУБЛИКА СРПСКА  
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ  
БАЊА ЛУКА  
Број: 84 0 П 066758 24 Рев  
Бања Лука, 21.8.2025. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Јадранке Станишић, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице Н.К., рођена К. из Д., коју заступа Цвијо Аничих, адвокат из Дервенте, Николе Тесле 1, против тужених МФ Банка а.д. Бања Лука, Васе Пелагића 22, коју заступа И.М., запослен код тужене и Н.К. из Д., [...], ради утврђења да се извршење проглашава недопуштеним, вриједност спора 45.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужене МФ Банка а.д. Бања Лука против пресуде Окружног суда у Добоју број 84 0 П 066758 24 Гж од 23.8.2024. године, на сједници одржаној 21.8.2025. године, донио је

## ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

## Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Дервенти број 84 0 П 066758 21 П од 31.10.2023. године, утврђено је да је извршење пред Основним судом у Дервенти у предмету број 84 0 И 049621 16 И, одређено рјешењем о извршењу од 14.6.2016. године на непокретности, трособном стану у Улици [...], улаз, спрат 1, стан број 1, површине 76,35 м<sup>2</sup>, изграђен на к.ч. број 1632/1 и број 1632/2, уписане у п.л. 1095/7 к.о. Д. [...] и у Извод из књиге уложених уговора о откупу стамбених зграда и станова Лист број 2809 к.о. Д. [...], проглашено недопуштеним у сувласничком дијелу Н.К. од ½ и у том дијелу је укинута рјешење о извршењу Основног суда у Дервенти, број 84 0 И 049621 16 И од 14.6.2016. године и наложена обустава извршног поступка и туженима је наметнута обавеза да то признају и трпе, те је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Добоју број 84 0 П 066758 24 Гж од 23.8.2024. године, жалба тужене МФ Банка а.д. Бања Лука (даље: првотужена) је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Првотужена ревизијом побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се побијана пресуда преиначи, на начин да се одбије тужбени захтјев или укине и предмет врати истом суд на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Тужитељица захтјевом у тужби тражи да се утврди да се извршење код Основног суда у Дервенти број 84 0 И 049621 16 И, одређено рјешењем о извршењу од 14.6.2016. године прогласи недопуштеним на њеном сувласничком дијелу од  $\frac{1}{2}$  на предметном стану и да се у том дијелу укине рјешење о извршењу Основног суда у Дервенти број 84 0 И 049621 16 И од 14.6.2016. године и наложи обустава извршног поступка и да се обавезу тужени да то признају и трпе.

Расправљајући о тужбеном захтјеву тужитељице првостепени суд је на основу provedених доказа утврдио: да су тужитељица и тужени Н.К. (даље: друготужени) ванбрачну заједницу засновали 2009. године која је трајала до закључења брака, дана ...2016. године, да су стекли двоје дјеце (дана [...] 2013. године и [...]2016. године), да су након заснивања ванбрачне заједнице живјели у кући оца друготуженог и да су кредитним средствима купили стан по основу уговора број ОПУ [...] од 6.7.2012. године, уписан 7.8.2012. године у Књигу уложених уговора о откупу стамбених зграда и станова, Лист број 2809 к.о. Д. на име друготуженог са 1/1 и да исти представља ванбрачну и брачну имовину тужитељице и овог туженог; да су првотужена (повјерилац – банка) и „Интерпром“ д.о.о. за унутрашњу и спољну трговиину на велико и мало, угоститељство и туризам, Дервента (корисник оквира и кредита – заложни дужник), те друготужени и Д.К. - отац друготуженог (заложни дужници) и Х. К. (давалац заложне изјаве), 11.7.2013. године закључили Уговор о заложном праву на некретнинама, број ОПУ – [...] са Отправком оригинала у сврху извршења број ОПУ – [...] од 13.1.2016. године и да тужитељици није било познато да је њен супруг zaloжио њихов заједнички стан, ради обезбјеђења враћања кредитних средстава наведених у том Уговору; да је према Изводу из Књиге уложених уговора о откупу стамбених зграда и станова број [...] од 13.10.2017. године, у Лист број 2809 к.о. Д. дана 12.7.2013. године уписана хипотека на заложеним некретнинама, међу којим је и спорни стан; да је код Основног суда у Дервенти покренут извршни поступак под бројем 84 0 И 049621 16 И по приједлогу првотужене, против извршеника Д.К. и друготуженог, на основу уговора о заложном праву на некретнинама број ОПУ-[...] од 11.7.2013. године и да је рјешењем истог суда од 14.6.2016. године, дозвољено предложено извршење и дана 8.6.2016. године уписана је забиљежба извршења у Извод из књиге уложених уговора о откупу стамбених зграда и станова; да је вјештак за криминалистичко – форензичку област Славица Билић нашла, да тужитељица није потписала приговор трећег лица од 12.4.2021. године, којим се тражи да се извршење на предметном стану прогласи недопуштеним и да је по налогу тужитељице, потпис тужитељице на приговору написао њен свекар Д.К. (о чему ће у наставку бити говора); и да је правоснажном пресудом Основног суда у Дервенти број 84 0 П 053250 17 П од 29.1.2018. године утврђено да предметни стан представља заједничку имовину стечену у ванбрачној и брачној заједници тужитељице и друготуженог са по  $\frac{1}{2}$  и друготужени је обавезан да призна и трпи да се у јавним књигама о непокретносима на предметном стану упише тужитељица са  $\frac{1}{2}$  дијела.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио, да је тужитељица за вријеме трајања ванбрачне заједнице са

друготуженим 2012. године стекла право сувласништва на предметном стану, то јесте, прије закључења наведеног уговора о заснивању zaloжног права на истом и прије уписа забиљежбе извршења по рјешењу о извршењу истог суда број 84 0 И 049621 16 И од 14.6.2016. године, које право јој је утврђено правоснажном, напријед означеном пресудом од 29.1.2018. године. Даље је закључио, да тужитељица нема својство извршеника у наведеном извршном предмету и да током поступка није доказано да је тужитељица солидарно одговорна за обавезе свог супруга из истог извршног поступка произашле закључењем уговора о zaloжном праву, да није знала нити дала сагласност истом (као zaloжном дужнику) за закључење предметног уговора, као извршне исправе за покретање извршног поступка, који је преображен у овај парнични поступак. Из ових разлога и позивом на одредбе члана 53. став 1. Закона о извршном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 59/03 до 66/18, даље: ЗИП), у вези са чланом 279. тада важећег Породичног закона („Службени гласник Републике Српске“ број 54/02 до 56/19, даље: ПЗ) и чланом 329. сада важећег Породичног закона („Службени гласник Републике Српске“ број 17/23 и 27/24), првостепени суд је усвојио захтјев тужитељице као у изреци првостепене пресуде.

Другостепени суд је прихватио чињенично утврђење и правне закључке првостепеног суда и оцијенио је жалбене наводе од одлучног значаја па је жалбу првотужене одбио и првостепену пресуду потврдио.

Одлука другостепеног суда је правилна и законита.

Према чињеничном утврђењу нижестепених судова, које сагласно одредби члана 240. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 58/03 до 27/24, даље: ЗПП), не може бити предмет испитивања у овом ревизионом поступку наведеним Уговором о заснивању zaloжног права на некретнинама од 11.7.2013. године друготужени је (као zaloжни дужник) потврдио да постоји новчано потраживање првотужене (као повјериоца) према „Интерпром“ д.о.о. Дервента (заложни дужник) у износу од 153.387,56 EUR, што одговара износу од 300.000,00 KM по основу Уговора о кредиту од 11.7.2013. године; Уговора о оквиру за финансијско праћење у износу од 100.000,00 KM; и Уговора о прекорачењу по трансакционом рачуну од 11.7.2013, године у износу од 100.000,00 KM. Из Отправка оригинала Уговора број [...] од 13.1.2016. године у сврху извршења произлази, да дужник није извршавао своје доспјеле обавезе, које према потврди првотужене о кредитном задужењу од 13.10.2016. године износи 320.598,15 KM, слиједом чега су се у смислу одредаба уговора о zaloжном праву на некретнинама са непосредним принудним извршењем без одлагања, стекли услови за издавање тог отправка у сврху извршења.

Одредбом члана 70. ЗИП прописано је, да је уз приједлог за извршење на непокретностима тражилац извршења дужан поднијети извод из земљишне књиге као доказ о томе да је непокретност уписана као својина извршеника (став 1.), а ако је право на непокретности из става 1. овог члана уписано у земљишној књизи на друго лице, а не на извршеника, приједлогу се може удовољити само ако су, по утврђењу имовине извршеника у складу са чланом 37. ЗИП, испуњени услови за промјену земљишно - књижног стања (став 2).

Сагласно одредби члана 51. став 1. ЗИП, лице које тврди да у погледу предмета извршења има такво право које спречава извршење, може поднијети приговор против извршења, тражећи да се извршење на том предмету прогласи недопуштеним. Ради се о излучном приговору, у вези кога извршни суд подносиоца приговора упућује на парницу, уколико сам не одлучи о том приговору. Претпоставке за проглашење извршења недопуштеним су: да је на неком предмету одређено извршење и да трећем лицу у погледу предмета извршења припада неко право које спречава извршење, које може бити стварно-правног или облигационо-правног карактера. Основаност захтјева трећег лица у излучној тужби (члан 51. до 53. ЗИП), зависи од тога да ли је извршни суд одредио извршење на предмету у погледу кога треће лице има неко право. У овом случају, тужитељица, као треће лице тврди да на предметном стану, као предмету извршења, има право сувласништва са ½ дијела.

У смислу одредбе члана 23. Закона о стварним правима („Службени гласник Републике Српске“, број 124/08 до 119/21, даље: ЗСП), право својине стиче се на основу правног посла, закона, одлуке суда или другог органа и наслеђивањем, уз испуњење претпоставки прописаних законом (став 1.), а одлуком суда или другог органа својина се стиче у случајевима одређеним законом, на начин и под претпоставкама одређеним законом, с тим да стицањем права својине по овом основу не престају стварна права која су другим лицима припадала на односној ствари, која су одређена одлуком или законом, те оних која по природи ствари не могу даље постојати (став 4).

Из стања списка у овом предмету произлази да је након доношења рјешења о извршењу Основног суда у Дервенти од 14.6.2016. године, извршена забиљежба извршења која има карактер судског zaloжног права (члана 72. став 1. и 2. ЗИП). Тужитељица је поднијела приговор против рјешења о извршењу (да као треће лице на предмету извршења има право које спречава извршење) и по упуту извршног суда из закључка од 2.7.2021. године покренула ову парницу, ради утврђења да је недопуштено извршење у напријед означеном предмету Основног суда у Дервенти. С тим у вези овдје ваља рећи, да стоје наводи ревизије првотужене да је приговор тужитељице (као трећег лица), по њеном налогу потписао отац друготуженог јер се тужитељица, која је кћерку (...) родила ...2013. године у Н.С. дуже вријеме (око 2. године) налазила са дјететом које је било на лијечењу у том граду и на операционом захвату у Р.Њ., у Б.. Осим наведеног, код чињенице да је тужитељица подношењем тужбе у овој парници, одобрила потпис на наведеном приговору, како су правилно закључили и нижестепени судови, ревизиони наводи у том правцу су без значаја за правилност и законитост побијане пресуде. Отуда, се указују правилним разлози нижестепених судова, да тужитељица није знала, нити је могла знати за заснивање zaloжног права на њиховом стану и да у наведеним животним околностима, о томе није било договора између тужитељице и друготуженог.

Да је предметни стан стечен у ванбрачно и брачној заједници тужитељице и друготуженог, произлази и из поменуте правоснажне пресуде Основног суда у Дервенти од 29.4.2018. године, која веже суд и странке у том спору, а у овом поступку има карактер правно релеванне чињенице одлучне за одлуку у овом спору. Стицање удјела у заједничкој брачној имовини везано је за испуњење законом прописаних чињеница да је та имовина стечена у ванбрачној односно

брачној заједници, заједничким средствима и радом (при чему се, супротно ревизионим наводима, под појмом рада подразумијева сваки облика рада и стицања: радом у домаћинству око дјече и породице), што значи да заједничка имовина супружника настаје на оригинаран начин, да је сувласнички дио је одређен по самом закону, а упис у земљишно књижну евиденцију код оригинарног начина стицања власништва/сувласништва, има деклараторни карактер, па је без значаја за пресуђење датум доношења такве врсте пресуде, која је овдје донесена након заснивања zaloжног права. Ни указивање у ревизији на наводе друготуженог садржане у Уговору о заснивању zaloжног права „да је неожењен“ (с обзиром да је тада је био у ванбрачној заједници), не могу исходити другачују одлуку у овом спору.

Слиједом наведеног, пресудом којом је утврђено да је тужитељица стекла  $\frac{1}{2}$  дијела предметном стану у ванбрачној и брачној заједници са друготуженим, утврђује се да су испуњене законом прописане претпоставке за стицање сувласништва у ванбрачној и брачној заједници, које су настале – прије него што је првотужена стекла zaloжно право на предметном стану, па су правилно судили нижестепени судови, да је тужитељица право сувласништва на означеном стану стекла прије конституисања zaloжног права, то јесте, на неоптерећеној некретнини и да је стога извршење на предметном стану у односу на њен сувласнички дио од  $\frac{1}{2}$ , недопуштено. Из наведених разлога, ревизиони наводи у овом правцу, као и наводи ревизије да је побијана пресуда заснована на погрешној примјени материјалног права, не могу се прихватити основаним. Немају основ ни наводи ревизије о солидарној одговорности тужитељице и друготуженог у односу на zaloжног повјериоца (првотужену), јер за такав вид одговорности тужитељице у конкретној чињеничној и правној ситуацији нема основа у утврђеном чињеничном стању и материјалном праву (ревидент и не наводи основ те одговорности).

Одредбом члана II/3 к) Устава Босне и Херцеговине штити се право на имовину свих лица на њеној територији, а према Протоколу број 1 уз Европску конвенцију свако физичко и правно лице има право на мирно уживање своје имовине тако да нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим принципима међународног права. У смислу члана 1 Протокола број 1 „имовина“ има аутономно значење које није ограничено на својину на материјалним добрима и независно је од формалне класификације у домаћем праву, тако да и одређена друга права и интереси који представљају имовину могу да се сматрају „имовинским правима“, а слиједом тога и „имовином“ у смислу ове одредбе.

Из одредбе члана 70. ЗИП произлази, да неће бити дозвољено извршење у случају да на непокретности на којој је одређено извршење постоји право својине трећег лица које је установљено прије покретања извршног поступка (који је у овом случају покренут 2016. године). Смисао одредби члана 70. и 72. ЗИП је да обезбиједи да се принудна наплата изврши на имовини која неспорно припада извршенику, те да под удар принудне наплате не потпадне имовина трећег лица према којој тражилац извршења нема неких од извршних наслова којим је утврђено његово потраживање, као и да обезбиједи заштиту права тражиоца извршења на непокретности извршеника, када извршеник отуђи непокретности трећем лицу према којем тражилац извршења нема потраживање утврђено

извршним насловом и које није означено у извршној исправи као извршеник и тако онемогући принудно намирење потраживања.

Нижестепени судови су правилно оцијенили проведене доказе, на начин прописан одредбом члана 8. ЗПП и за своје одлуке су дали образложење које задовољава стандар образложења судске одлуке прописан чланом 191. став 4. истог закона, из којих разлога се ревизиони приговори у овом правцу указују неоснованим.

Из наведених разлога, а на основу одредбе члана 248. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Предсједник вијећа  
Јадранка Станишић

Тачност отправка овјерава  
Руководилац судске писарнице  
Биљана Аћић